

TEKNOLOGIA-PARKEAK ERALDATZEN: ERRONKAK ETA AUKERAK

Posted on 26/03/2025 by Naider

Zientzia- eta teknologia-parkeek (ZTBP) balio izan dute kalitate handiko enpresa-inguruneak sortzeko, oinarriak ezartzeko eta merkatuan berrikuntzaren, ezagutzaren, zientziaren eta teknologiaren arabera bereizi nahi diren eragileak (enpresak, start-upak, teknologia- eta ikerketa-zentroak eta horiekin lotutako beste eragile batzuk) lokalizatzeko beharrei erantzuteko. Euskal Herrian, 1985ean Zamudion inauguratu zen aitzindaria eta ondoren etorri diren guztiak dira horren adibide.

Zalantzarik gabe, **azpiegitura fisikoaren kalitatea eta enpresen arteko eta enpresen eta teknologia- eta berrikuntza-zentroen arteko lotura operatibo anitzak eraikitze eta sortzeko potentziala konbinatzen dituen** tresna handia da, eta horiek funtsezkoak dira berrikuntzan oinarritutako abantaila lehiakorak eraikitze. Gainera, PCTak **proiektu berritzaileen benetako "living labs" gisa balio izan dute**, eta beren enpresei, logikazko zerbitzuez gain (areto eta auditorium komunak, esaterako), askotariko zerbitzu ukiezinak eman dizkiete, hala nola informazioa ematea, ekitaldiak egitea, talentua erakartzea eta atxikitzea, marketina, prestakuntza, prospektiba, benchmarkinga..., enpresak kokatzeko eremu tradizionaletik bereizgarri garrantzitsua direnak.

Zalantzarik gabe, **ZTBPen gobernantzak berak eta** haien kalitatezko **oinarri fisikoak** motor nagusi gisa funtzionatu dute, enpresak kokatzeko eskaria hazteko eta elikatze eta baliabideak eta onurak sortzeko. Horiek, aldi berean, zerbitzuen eskaintza gero eta handiagoa eta sofistikatua elikatzea ahalbidetu dute, baita konexio berritzaileen potentziala ere, eta horrek bat egin du azpiegituraren erakargarritasunarekin, kokapenaren, zerbitzuen eta kokapenaren espiral gero eta positiboagoan.

Digitalizazioaren eta pandemiaren aurrerapen azkar eta erradikalak, hala ere, **aukeren jokaleku berri bat irekitzen ari dira, baina baita** ZTB Pak bezalako ekimenentzako **erronken** agertoki berri bat ere.

Alde batetik, **digitalizazioak enpresen eta eragileen arteko lotura-potentziala errazten du, eta zerbitzu aurreratuak eta balio handikoak ematea** ere bai, non presentzia fisikoa gero eta txikiagoa den. Zalantzarik gabe, digitalizazioak erraztu eta egingarriago egiten du zerbitzuak muga fisikoetatik harago hedatzea, eta aukera ematen du nahitaez instalazioetan presentzia fisikorik izan behar ez duten bezero potentzialengana iristeko.

Bestalde, pandemia **telelanaren** entsegu-laborategi izan zen. Saiakera hori aise gainditu zen, eta mahai gainean jarri zuen urrutiko lanen estandarizazioa enpresa askotan, eta, bereziki, teknologia- eta zerbitzu-enpresa aurreratuetan. Praktikan, horrek esan nahi du (eta are gehiago inplikatu du epe ertainean, luzean) **espazio fisikoaren eskaria gero eta txikiagoa** dela. Izan ere, Londres edo Paris bezalako hirigune handietan jarduera ekonomikoetarako espazioaren (bulegoak) okupazio-tasa kezkarriak antzematen ari dira, eta arazo larriak sortzen ari zaizkie jabeei.

Logikoa denez, agertoki horretan, teknologia-parkeen eta antzeko beste eragile batzuen negozio-ereduak bere burua berrasmatu beharko du, eta **estrategikoki egokitu joera horietara, zerbitzu aurreratuaren eskaintzari lehentasuna emanaz eta arreta gero eta handiagoa eskainiz**: zerbitzu gehiago eta hobeak, IKTen potentziala ahalik eta gehien aprobetxatzen dutenak eta beren espazio fisikoaren erakargarritasun-maila nabarmen hobetzen dutenak, bezero fisikoak zein birtualak fidelizatzea/erakartzea lortuz.

De facto, zientzia-parke teknologiko birtualei (ZTBP) buruzko literatura espezializatuan hasi zen hitz egiten, ezagutzen ditugun ZTBPen aldean.

Mundu errealean, bi eredu alternatibo baino gehiago, benetako **paradigma-aldaketa** ikusten da, parke zientifiko eta teknologikoen negozio- eta kudeaketa-eredua pixkanaka eraldatzera behartzen duena. Azpiegitura fisikoak zerbitzuen eta **ukiezinen** motor gisa balio zuen azpiegitura batetik, azken horiek **gero eta zeregin garrantzitsuagoa** duten eta beren benetako zentzu estrategikoa ematen dieten beste batera igaro beharko dute. Horrela, zati birtuala PCTen irismena eta estaldura handitzeko katalizatzaile bihurtzen da. Zerbitzu digitalen eskaintzari esker, **enpresetara, ikerketa-unitateetara eta ekintzaileetara irits daitezke**; izan ere, ezaugarri eta baldintza koiunturalak dituztenez, **ezin dute/ez dute fisikoki kokatu nahi** horrelako azpiegiturretan, eta enpresa-garapenerako tresna gisa duten balioa indartzen dute.

Orain, eraldaketa horren gakoa izango da ZTBPaik gai izatea desberdintasuna markatuko duen "**zerbitzu birtualen katalogo**" bat aukeratzeko eta merkatuko balioa sortzeko bideragarria den negozio-kanalak eta negozio-eredu bat hautatzeko, eta horiek integratzen diren eskualdeko berrikuntza-ekosistema osoarekiko abantaila konparatiboa izatea, erakargarritasun eta bereizketa global handiagoa emanez.

Gure ustez, ZTBP batzuen **zeharkakotasunak** -euskal kasuan, Parken bildutako ZTPen multzoak-, zeinek beren esparruetan biltzen diren **eskualde-ekosistema osoaren lagin adierazgarri** bat biltzen duten, **posizio pribilegiatua ematen die lankidetzakatalizatze eta osatzen duten eragileen arteko harremanak estutu eta sendotzeko**, zientzia, teknologia eta berrikuntza bultzatzeko produktuak eta zerbitzuak merkatura eramateko, denen artean sortzen baitituzte, eta, aldi berean, lehiarako abantailak sortzen dizkiete bezero fisikoei eta birtualei.

Gainera, teknologiak (blockchain eta beste batzuk) **proiektu berritzaileak elkarlanean finantzatzeko** eskaintzen dituen aukerek atea irekitzen dute ZTBPei finantzazio tradizionalaren osagarriak diren finantza-bitartekoak lideratu eta eskuratzeko aukera izan dezaten, enpresei eta ekintzaileei **laguntzeko plataforma arrakastatsuak bihurtuz**, ideiak enpresa berritzaile global bihurtzeak dakarren erronka handian.

